

Bir Buzağıda Gingival Vasküler Hamartoma

Elif DOĞAN¹, Mahir KAYA^{1✉}, Zafer OKUMUŞ¹

1. Atatürk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Erzurum.

Özet: Bu olgu sunumunda, 1 aylık İsviçre Esmeri ırkı bir buzağıda görülen gingival vasküler hamartomun tanımlanması amaçlandı. Kitle, makroskopik olarak 5,1 x 2,7 cm büyüklüğünde, kırmızımsı gri renkte olup, sentral kesici dişlere bitişik rostral mandibular gingivada lokalizeydi. Şirurjikal olarak uzaklaştırılan kitlenin histopatolojik incelemesinde gingival vasküler hamartoma tanısı konuldu. Dokuz aylık takip süresince nüks gözlenmedi.

Anahtar kelimeler: Buzağı, Gingiva, Vasküler hamartoma.

Gingival Vascular Hamartoma in a Calf

Abstract: This report describes a case of gingival vascular hamartoma in an one month old Brown Swiss heifer calf. Macroscopically, the mass was 5.1 x 2.7 cm in size and reddish gray in color. The mass was localised on the rostral mandibular gingiva adjacent to the central incisor teeth. The mass was surgically removed and in histopathological examination, a gingival vascular hamartoma was revealed. No recurrence was observed during the 9-month postoperative follow-up period.

Key words: Calf, Gingiva, Vascular hamartoma.

✉ Mahir KAYA

Atatürk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Erzurum.
e-posta: kayamahir@gmail.com

GİRİŞ

Sığırlarda vasküler tümörlerle nadiren karşılaşılır. Farklı dokularda görülebilen benign anjiyomatöz lezyonlar, juvenil anjiyomatosis ya da hamartoma olarak tanımlanır (Watson ve Thompson, 1990; Wilson, 1990, Munro ve ark., 1994). Hamartoma, bir organın olgun hücrelerinin aşırı çoğalması sonucunda gelişen benign, fokal bir malformasyondur. Vasküler hamartomaların hücresel yapısı normal olmasına rağmen, fibröz stroma içerisine gömülü haldeki normal olgun endotelial hücrelerin ve kapillarların lokalize hiperplazisidir (Wilson, 1990; Tyler ve ark., 1995). Vasküler hamartomaların farklı türlerde ve farklı organ-dokularda görüldüğü bildirilmektedir (Tyler ve ark., 1995; Middleton ve ark., 1999; Takahashi ve ark., 2000; Smith ve Van Winkle, 2001; Kamata ve ark., 2003; Benoit ve ark., 2005; Lafond ve ark., 2008). Vasküler hamartomaların çoğu doğumla birlikte veya doğumdan kısa bir süre sonra görülür. Bu nedenle, neoplazi benzerliği gösteren vasküler kökenli kongenital bir anomali olarak kabul edilmekle birlikte (Tyler ve ark., 1995) gerçek bir tümör değildir ve neoplastik dönüşüm eğilimi taşımaz (Mohammadi ve ark., 2007; Nourani ve ark., 2007).

Bu olgu sunumun amacı, buzağılarda nadir olarak gözlenen gingival vasküler hamartomun operatif sağaltımı ve sonuçlarının sunulmasına yöneliktir.

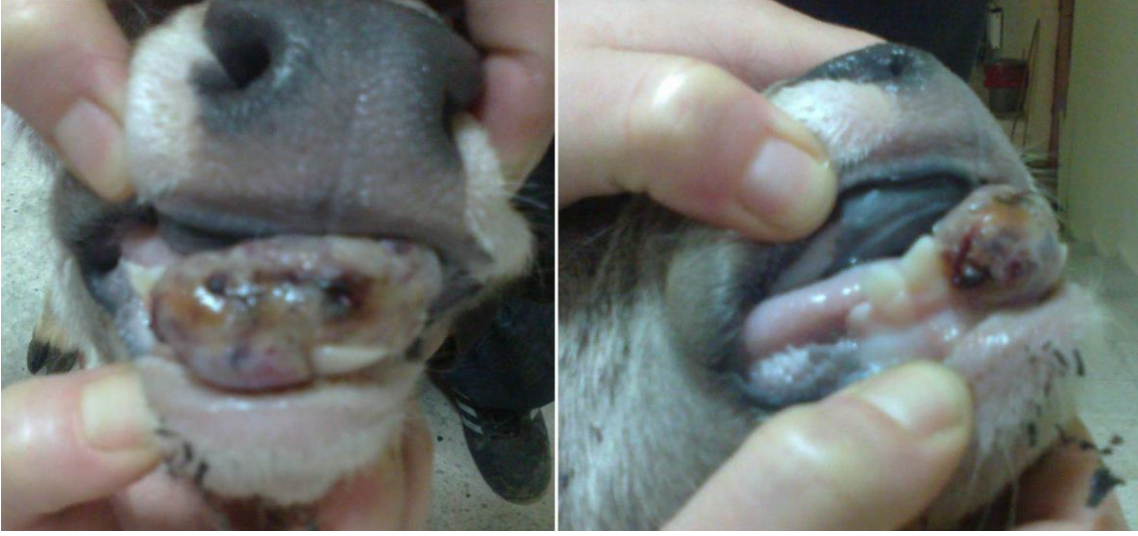
OLGUNUN TANIMI

Olguyu, Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirilen 1 aylık, dişi, İsviçre Esmeri buzağı oluşturdu. Alınan anamnez bilgisinde doğumla birlikte görülen kitlesel lezyonun büyüme gösterdiği, emmeye kısmi olarak engel olduğu ve kendiliğinden kanamalı bir hal aldığı öğrenildi. Yapılan klinik incelemede mandibulanın rostralindeki gingivadan köken alan sol ve sağ birinci kesici diş üzerini örtecek şekilde yerleşim gösteren ve sol ikinci kesici dişin kraniale deviasyonuna neden

olan 5,1 x 2,7 cm büyüklüğünde, kırmızimsı gri renkte kitlesel lezyon belirlendi. Bu lezyon üzerinde ülseratif odaklar görüldü (Şekil 1). Palpasyonda kanamaya eğilim gösteren kitlesel lezyonun boyutu, gingivaya tutunduğu kaidesinden daha büyüktü.

Xylazine/ketamin (Rompun®, Bayer / Ketazol®, Interhas) anestezisi ile immobilizasyon sağlandıktan sonra kitlesel lezyonun tutunduğu gingivaya total 4 ml epinefrinli lokal anestetik madde (Lidokain HCl, Jetokain®, Adeka) enjekte edildi. Lezyon eksizyonunu takiben, sol birinci kesici dişde oluşan mobilizasyondan dolayı bu diş çekilerek uzaklaştırıldı. Bukkal gingivadan hazırlanılan flebin 2/0 Polypropylene (Prolene®, Ethicon) ile sağlıklı gingivaya dikilmesiyle tümörün eksizyonu sonrasında oluşan 1,5 x 2,9 cm boyutlarındaki defekt kapatıldı (Şekil 2). Postoperatif 3 gün süresince antibiyotik profilaksisi amacıyla amoksisilin trihidrat/potasyum klavulanat (1 ml/kg, im, Sylunox®, Pfizer) uygulandı. Onuncu günde dikişlerin uzaklaştırılması sırasında yapılan kontrolde iyileşmenin komplikasyonsuz olarak gerçekleştiği görüldü. Olgunun 9 aylık takibi sonucunda nüks görülmedi.

Uzaklaştırılan kitle % 10'luk formalinde tespit edilip, parafine gömüldükten sonra kesitler alındı. Hematoxylin ve eosin ile boyandıktan sonra ışık mikroskobu ile incelendi. Mikroskopik incelemede epitelial dokuda çok sayıda yangı hücresi, histiyosit ile nekrotik mukoza ve submukozada hücresel debris belirlendi. Bununla birlikte yapısal olarak normal görünümde ancak düzensiz yerleşimli endotel hücre ve kapillar proliferasyonu, çok sayıda trombotik vasküler boşluklar ile bunların çevresinde fibröz doku görüldü. Bu histopatolojik bulgulara göre vasküler hamartoma tanısı konuldu.

Şekil 1: Mandibulanın rostralinde ve sentral kesici dişler üzerinde lokalize olan kitlenin önden ve yandan görünümü.
Figure 1: Frontal and lateral view of the mass localised on the rostral mandibula and central incisive teeth.

Şekil 2: Kitlenin uzaklaştırıldıktan sonraki görünümü.
Figure 2: Postoperative view of the site affected.

TARTIŞMA

Kongenital vasküler lezyonlara hayvanlarda nadiren rastlanır. Sığırlarda farklı dokularda (Roth ve Bradley, 1991; De Bosschere ve Ducatelle, 1999; Yamaguchi ve ark., 2004) ve gingivada (Wilson, 1990; Mohammadi ve ark., 2007; Nourani ve ark., 2007) görülen vasküler hamartoma ile ilgili olgu sunumları az sayıda olsa da rapor edilmiştir. Bu olgu sunumunda olduğu gibi gingival vasküler hamartoma olgularında lezyon, daha sıklıkla rostral mandibulada kesici dişlere bitişik şekilde, gingiva kökenli olduğu görülmekteyken, var olan veya sonradan beliren lezyonun doğumdan sonraki ilk haftalar içerisinde hızlı bir büyüme gösterdiği ve büyümenin daha sıklıkla yanlara doğru olduğu belirtilmektedir (Wilson, 1990; Nourani ve ark., 2007). Bu literatür bilgi kliniğimize başvuran hayvan sahibinin verdiği anamnez ile uyumaktadır.

Nüksün önlenmesi için lezyonun cerrahi eksizyonunun kriyoterapi veya termokoterle yapılması önerilmektedir (Wilson, 1990; Bulut ve Canpolat, 2002). Sunulan olguda kriyoterapi veya termokoter kullanılmadı. Bunların yerine kitlesel lezyon, tümör kaidesinde yaklaşık 5 mm uzaklıktan sağlam doku aleyhine kesin ensizyonla uzaklaştırıldı. Lezyonun cerrahi eksizyonu öncesinde yapılan epinefrinli lokal anestezi madde uygulaması, eksizyon sırasında hemoraji kontrolüne katkı sağladı. Sunulan olgudakine benzer şekilde buzağılarda görülen gingival vasküler hamartomlar, kitlesel lezyonun diş düzensizliğine neden olmasının yanı sıra diş kayıplarına ya da kemik doku deformasyonlarına da neden olabilmektedir (Sheahan ve Donnelly, 1981; Bulut ve Canpolat, 2002). Bu olguda birinci kesici dişler kitlesel lezyon ile örtülüydü ve kitle, sol ikinci kesici dişte düzensizliğine neden olmuştu. Sol birinci kesici dişin mobil olmasından dolayı endikasyon dahilinde çekimine gidilmesi, sağlıklı gingivadan flep hazırlanmasına imkan vererek eksizyon sonrası oluşan defektin gerginlik oluşmadan daha rahat kapatılmasını sağladı.

Sunulan gingival vasküler hamartom olgusunda, cerrahi girişim öncesi epinefrinli lokal anestezi uygulamasının hemorajinin sınırlandırılmasına ve gerçekleştirilen keskin eksizyonun ise nüks izlenmeksizin komplikasyonsuz, hızlı bir iyileşmeye katkı sağladığı görüldü.

KAYNAKLAR

- Benoit JM., Lefebvre PY., Mulon I., Raggio M., 2005. Ovarian vascular hamartoma in cow. *Can. Vet. J.*, 46, 1026-1028.
- Bulut S., Canpolat İ., 2002. Bir buzağıda gingival vasküler hamartoma olgusu. *Kafkas Üniv. Vet. Fak. Derg.*, 8, 157-159.
- De Bosschere H., Ducatelle R., 1999. Bile duct hamartoma in a calf. *Vet. Rec.*, 144,210-211.
- Kamata S., Nose K., Sawai T., Hasegawa T., Kuroda S., Sasaki T., Okada A., Tawara M., 2003. Fetal mesenchymal hamartoma of the liver: report of a case. *J. Pediatr. Surg.*, 38, 639-641.
- Lafond JF., Mulon PY., Drolet R., 2008. Fibrous vaginal hamartoma in a newborn calf. *Can. Vet. J.*, 49, 61-62.
- Middleton JR., Valdez R., Britt LG., Parish SM., Tyler JW., 1999. Progressive hindlimb paraparesis in a goat associated with a vascular hamartoma. *Vet. Rec.*, 144, 264-265.
- Mohammadi GR., Maleki M., Sardari K., 2007. Gingival vascular hamartoma in a young Holstein calf. *Comp. Clin. Pathol.*, 16, 73-75.
- Munro R., Clark CJ., Holliman A., Black DH., 1994. Bovine disseminated haemangioma. *Vet. Rec.*, 135, 333-334.
- Nourani H., Dehkordi EV., Namjo A., 2007. Vascular hamartoma in gingiva of a calf. *J. Biol. Sci.*, 6, 460-461.
- Roth L., Bradley GA., 1991. Pulmonary hamartoma in a calf. *J. Comp. Pathol.*, 105, 471-474.
- Sheahan BJ., Donnelly JC., 1981. Vascular

hamartomas in the gingiva of two calves. *Vet. Pathol.*, 18, 562-564.

Smith SH., Van Winkle T., 2001. Cerebral vascular hamartoma in five dog. *Vet. Pathol.*, 38, 108-112.

Takahashi K., Maeda K., Nakamura S., Fujita M., Orima H., Tagawa M., Kuwahara M., Nakashima N., Maita K., 2000. Pulmonary microcystic hamartoma in an adult dog. *Vet. Pathol.*, 37, 499-501.

Tyler JW., Hassel DM., Long TM., Henry CJ., Parish SM., 1995. Testicular vascular hamartoma in a calf. *Vet. Rec.*, 136, 420.

Watson TDG., Thompson H., 1990. Juvenile bovine angiomatosis: a syndrome of young cattle. *Vet. Rec.*, 127, 279-282.

Wilson RB., 1990. Gingival vascular hamartoma in three calves. *J. Vet. Diagn. Investig.*, 2, 338-339.

Yamaguchi M., Machida N., Mitsumori K., Nishimura M., Ito Y., 2004. Smooth muscle hamartoma of the abomasum in a calf. *J. Comp. Pathol.*, 130, 66-69.